

Oheň a pád

Jakub Dotlačil

Až do kavárny bylo slyšet, že se na vrcholu věže něco děje. Seděl jsem u stolu na dřevěné terase a viděl, jak pár lidí kolem mě zvedá hlavy. Odhadoval jsem je na turisty. Místní jen seděli, pili, povídali si a dál pozorovali buď své spolustolovníky, nebo tupě zírali dopředu: na špinavej, smradlavej kanál; na nábreží, po kterým nějakej stařík táhl vozejk s vyviklaným zadním kolem; na rozsvícený lampy a úzký cihlový domy za mostem.

“Takže vás to zaujalo?” zeptal se ten, s kým jsem seděl u stolu.

“Jediný, co mě zaujalo, jsou peníze.”

Představoval jsem si, že se ušklíbl. Do tváře jsem mu neviděl. Seděl vedle mě a stejně jako já jen bez zájmu sledoval stojatou kalnou vodu. Dával jsem mu za to body k dobru, protože nebyl místní, takže to, že nezvedl hlavu a nedíval se tam, kam čuměli všichni turisté, ho muselo něco stát: otupění zvědavosti, přinejmenším. Asi je právě tohle na jeho škole učili, napadlo mě.

“Horror vacui!” ozvalo se najednou z věže.

“At tě nakopou do kulí!” odpověděl druhý hlas.

Věděl jsem, co bude následovat, a tak jsem ani teď nezvedl hlavu. Místo toho jsem se napil piva a obrátil jsem se ke svému společníkovi. Ten se dál díval dopředu. Límeček měl vyhrnutej. Oči odvrácený. Drobek úst, jak jsem takhle z boku mohl vidět, staženej. Tvář se mu leskla v záři svíčky, kterou vrchní zapálil teprve před chvílí, a ten lesk vymazával jakýkoliv náznak opravdovosti: jizvu po holení, například, nebo svrasklou kůži kolem očí a dolíky po uhrech. A tak to jediný, co tehle obličej měl, byl nos. Spičatej, hákovitě zahnutý nos. Připomínal zobák. Jako by můj spolustolovník nebyl skutečnej, ale někdo s ptačí maskou, tou, co se rozdávala při pohřbech plačkám.

“Tak se tam přece podívejte,” řekl jsem mu. “No tak. Já to nikomu nepovím, přece. Já tu žiju. Ale vy? Víte vůbec, jaký máte štěstí, tohle vidět?”

Muž nereagoval. Snad ho skutečně nezajímalo, co se na věži děje. I když to, co se tam dělo, bylo doporučený každým průvodcem. Místo toho vylovil z náprsní kapsy dopis a letenku. Ani teď se na mě nepodíval, když obojí posouval na mou

stranu stolu.

“Tady jsou informace pro vás. Letenka. Peníze předem. Půlka.”

“A víc mi nepovíte?”

Muž pokrčil rameny. “Víc nevím.”

Zved se od stolu. Já zůstal sedět.

“Tomu nevěřím,” řekl jsem.

Muž mě bez výrazu pozoroval.

“Nevěřím, že vám nic neřekli. A že ste si k nějakým informacím sám nepomoh.”

Postavil jsem zalepený dopis proti světlu.

“Není něco vidět třeba takhle? Nebyla ta obálka ještě nedávno rozlepená? Je ta pečeť pravá?”

Muž se ušklíbl.

“To všechno je zakázané,” řekl.

“Stejně jako tamto,” dodal a kývl hlavou směrem k věži.

To bylo poprvé, co dal najevo, že něco takového jako věž existuje. Jediným pohybem hlavy. Ale dřív, než jsem mohl zareagovat, než jsem ho mohl aspon trochu popíchnout, otočil se na místě, a já neviděl nic než jeho záda, názorně dávající najevo, jak je mu všechno lhostejný: kavárna, turistická atrakce na věži, letenka, dopis. A nejvíc ze všeho já. Odcházel. Fyzik, napadlo mě. Fyzik, nebo filozof. Takoví se naučí neptat se. Nezajímat se. Srab.

Mínění o něm se mi trochu poupravilo, když mi číšník oznámil, že za mě můj společník zaplatil na baru. A tak jsem nedopitý pivo zved do vzduchu a zašeptal: když už, tak na takovýhle sraby.

Ve stejný chvíli se z věže ozval výkřik. A moje oči, i když já jsem tohle pro ně ani v nejmenším neměl v plánu, zašilhaly nahoru. Tohle viděly: holku a kluka. Kolik jim mohlo být? Vypadali neuvěřitelně mladě. Ale možná to byla jen iluze, možná za to mohlo to, že já sám jsem už byl starej a všechno od patnácti do třiceti mi splývalo do nejasný bubliny hloupoučké mládí. Zamilovanost, saxofony, serenády pod oknem, hádky v hospodách. Takže holka a kluk. Na věži, na té straně zábradlí, na který nikdo nemá co dělat.

“Raz! Dva! Tři!”

Na tři vykročili. Jejich těla pohltilo prázdno, to prázdno, ve kterým o sto metrů níž byla kavárna a v ní já. Jediný, co zůstalo důležitý, byla třetí příčina bytí: příčina pohybu. Drželi pochodně. A zatímco oheň na pochodních nepřestával šplhat smě-

rem vzhůru, v nesplnitelný touze opustit tuhle pitomou skořápku a vystoupat nad vzdušnou sféru, tělesnost táhla kluka a holku dolů, tam, kam vše hmotný směřuje, tam, kam směřuju já, kam směřuješ ty, kam nás to táhne, ten třetí zákon bytí: dolů, pořád dolů, k zániku, k rozpadu, k pádu.

Padali z věže.

Po asi padesáti metrech natáhl kluk ruku. Holka natáhla ruku. A stalo se to, co se mělo stát. Chytli se za ruce. Tím okamžikem se jejich pád zrychlil. Byli teď jeden objekt, odhadem dvakrát tak těžkej, takže padali dvakrát tak rychlejc. Řítili se proti zemi. A potom - plesk! Hladina kanálu se roztrhla do strany. Obě těla spolkla voda.

Několik turistů začlo tleskat. Z vody vykoukly dvě kedlubny, dvě mokré, vykulený hlavičky. Oba se usmívali. Ušklíbl jsem se. Pivo bylo vypitý. Nejvyšší čas vypadnout.

Muise jsem našel ve třetím baru. Bavil se s blondýnkou, na který bylo z dálky aspoň dvaceti metrů vidět, jak se to s tou její blond'atostí má. Směrem ke kořínkům vlasů tmavla, takže byla doopravdy asi tak blond'atá jako já střízlivej. Muisovi tyhle věci nevadily. Možná se mu to líbilo, věřit iluzi, jako jiní chtěli věřit pravdě.

"Tebe sme tu potřebovali," řek Muis, když mě uviděl přicházet. Souhlasil jsem s ním a sed si na volnou židli.

Ticho. Od procházející servírky jsem si objednal pálenku.

"Máš pěkný oči. Už ti někdy někdo řek, že máš pěkný oči?" zeptal se Muis. Znělo to mírně nervózně.

"Ještě ne," odpověděl jsem mu a kopl jsem do sebe pálenku.

"To samozřejmě nepatřilo tobě, debile," zahuhlal Muis. Falešná blondýnka se uchechtla. Skřípání židlí.

"Tak já radši půjdu," řekla.

"Ale kam bys chodila," řekl Muis a i přes opilosti jsem zaregistroval, že jeho hlas přeskočil ze stupně mírného neklidu do stupně začínající paniky. "Ted' to začíná být zajímavý."

"No právě. Tak abych radši šla."

"Já tě doprovodím. Takhle v noci nemůžeš přece jít sama. Tě doprovodím."

Blondýnka zavrtěla hlavou.

"To zvládnu. Věnuj se tady kamarádovi s krásnýma očima."

Přikývnul jsem, že mi to taky přijde jako rozumný řešení, a natáhnul jsem se

po dalším panáku. Muisův hlas ovšem žádný smíření s rozumným řešením nenačoval.

“Takže se určitě zase uvidíme, žejo? Na kdy že jsme se to dohodli?” vypísklo to z něho.

Blondýnka se usmála.

“Na ničem jsme se nedohodli,” řekla.

“No vidíš, ještě žes mi to připomněla. Tak kdy teda?”

“Někde na sebe narazíme.”

A byla pryč. Zbyla po ní jen sklenička nedopitý vody, s dvěma kostkami ledu na dně.

“Do hajzlu,” řek Muis, “už jsem ji měl na lopatě.”

“To jsem viděl, jaks ji měl.”

Muis si povzdechl, ale nic neřek. Jen mávl na servírku, zeptal se mě, co piju, a objednal si to samý. Já dodal, ať to přinesou rovnou dvakrát.

“To bylo tím, žes přišel. Do té doby mi zobala z ruky.”

Podíval jsem se na něho.

“Máš krásný voči? To jako fakt? Takhle je zkoušíš balit? Se nedivím, že šla.”

“Klasika,” ušklíbl se, “na tu zabíraj nejvíc. To si s ní mám povídat o metafyzice? Všechno to jsou rituály. Tady nejde o informační hodnotu. Tady jde o tokání. Jako tetřevi. Ukazujem krásný ty... péra. Co se šklebíš? Co se máš vůbec co šklebit? Vodpálíš mi rande a teď se tady šklebíš. Napitej jak kobyla v Zeelandu. Co s tebou je?”

“Nic. Chtěl jsem tě vidět. Říkals, že máš čas se vidět. Zejtra odlítám.”

Z kapsy jsem vytáhl letenku a položil ji mezi nás na stůl. Muis si ji prohlíd a dal zpátky.

“No a? Říkáš to, jako by ses se mnou loučil navždy. A přitom budeš za tejdén zpátky.”

Řekl jsem mu, že jestli zapomněl, je to mise. Úkol od Univerzity, takže státní zájem. A že se v našem cechu traduje takovýhle pravidlo: osmdesát procent. Pravděpodobnost přežití. Což možná nevypadá tak strašně, ale zkuste si to srovnat s pravděpodobností přežití třeba takovýho zámečnicka, když vyrazí ráno do práce.

“Zatíms ale všechny mise přežil, nebo se pletu?” namítl on. “No tak vidíš. Podívej se na to takhle. Máš talent. Na přežití. Neměl bys zapomínat na Čtvrtej zákon bytí.”

“Co ten s tím má co dělat?”

“Každá věc a každej živočich má náky cíl. K něčemu směřuje. Ty taky. A už ho našel. Přezíváš. Daří se ti. Přeziješ vždycky. Protože tahle práce je to tvoje. Tvoje poslání.”

Zavrtěl jsem hlavou a řek, že ted’ je to jiný. Zeptal se proč. Pokrčil jsem rameny. Prostě to tak cejtim. Nereagoval. A já mu přiznal všechno.

“Víš, kde jsem dostal letenku a instrukce? Pod věží.”

Muis nic neřekl. Bylo ticho. Dlouhý ticho.

“Tyvole,” vylezlo z něho po pěkně dlouhý pauze. “Co tam lezeš? Dát si sraz pod věží. To nevíš, že tě to vždycky rozhodí?”

Řek jsem mu, že já si to místo nevybral. Vybrali si ho oni. Muis začal něco o tom, proč jsem tu schůzku nezměnil.

“To není všechno,” zastavil jsem ho uprostřed monologu. “Víš, co je nejhorší? Byli tam.”

“Kdo tam byl?”

“Nějaký kluk, nějaká holka. Akorát skákali.”

“Tyvole, Theo. Tyvole. A vyšlo jim to?”

Přikývl jsem a Muis jen zopakoval “tyvole”. Moc dobře si pamatoval, že to není tak dávno, co jsem byl na té věži taky. S Geande. Skákat dolů bylo zakázaný kvůli nebezpečí úrazu, ale tradice je tradice, a každý páreček, kterej se chystal to nakopnout v kostele, si předtím nemohl odpustit to zkusit. Skočit z věže. Narozdíl od pubertáků, kteří tohle většinou taky praktikovali, ale jen tak, z plezíru, měli budoucí novomanželé extra úkol: uprostřed pádu se chytit za ruce. Samozřejmě, že se tím zvyšovalo riziko. Konekonců, už od Aristotela bylo známý, že rychlost pádu je úměrná váze padajícího předmětu, a chycením za ruce vznikl nový, těžší objekt, kterej se teda řítí dolů rychleji. Došlo ke zraněním, mezi lidma probíhala šeptanda i o několika úmrtích čerstvě zasnoubenejch. Ale nechytit se se žádný pár neodvažoval. Nedopadnout do vody spolu znamenalo to všechno špatný: smůlu, neplodnost, rozchod, hádky, brzký vdovství. Stačí si vybrat. Takže jsme já a Geande, zamluvený datum v kostele, vylezli na věž a hupsli dolů, s tím, že se v půlce chytíme, jak to každej správnej pár s pěknou budoucností má udělat.

“Ty seš z toho pořád ještě naměkko, co?” poznamenal Muis.

Zavrtěl jsem hlavou.

“Jak dlouho už to je? Rok?”

Když jsem kýv, řek Muis:

“Ty stejně víš, proč padala rychlejc, co? Proč ji to táhlo dolů?”

Geande tehdy skočila dřív než já, protože tak jsme si to tehdy nechali vypočítat. Podle váhy. Měla skočit dřív, pokud jsme se v půlce věži chtěli potkat. Ale když jsem skočil já za ní, nepotkali jsme se. Jen jsem celou to dobu moh sledovat její hlavu, ramena, ruce, jak se řítěj ke kanálu stejnou rychlostí jako já. Dolů dopadla ona sama a já sám.

“Jak je to možný?” zeptal jsem se jí v kanále, když jsme se vynořili z vody.

Usmála se, přišlo mi, že nervozně.

“Možná jsme nepočítali se vším,” řekla.

Když jsme vylezli na břeh, přiznala se. Byla těhotná. Padala vlastně za dva, a tak byla těžší, než jsme předpokládali. Embryo bylo tehdy ještě malý, to moc roli nehrálo. Ale tuk se v ní už začal nabírat, její tělo se začlo obalovat. A naše kalkulace, udělaný o několik týdnů dřív, s tím nepočítaly. Hlavně proto, že já o ničem nevěděl, samozřejmě. To dítě nebylo moje.

Embryu se nic nestalo. Zato náš vztah tenhle nepovedený skok nepřežil. Na místě jsme to skončili.

“Měl jsi vlastně štěstí, že ti uletěla,” řekl Muis. “Představ si, že byste se chytli. Romantika, svatba. To by teprve bylo! Vychovávat cizího haranta.”

Muis měl pravdu, ale já to v té době nebyl tak schopný vnímat. A nešlo mi to ani teď. Geande byla, co se týkalo mě, perfektní. I když perfektní nebyla.

Objednal jsem nám dalšího panáka.

“Bude zase líp, uvidíš,” říkal Muis. “Podívej se na mě. Nebude to trvat dlouho a budeš v pohodě jako já. Balit holku za holkou.”

Byl jsem natolik opilej, že mi fantasmagorie tohoto prohlášení ani nepřišla vtipná.

Nevím, kdy jsem dorazil domů, ani, jak se mi to povedlo. Kupodivu jsem byl schopný ještě natolik vnímat, abych si zkontroloval letenku a zjistil, že odlet na misi není dřív jak odpoledne. Brzy ráno si to do mého bytu dodrnkala a docinkala zvonkohra z příliš blízkého kostela a já byl vzhůru. Bolela mě hlava. Těžko říct, jestli jsem v noci vůbec spal, nebo jsem měl jen zavřený oči.

Trochu jsem se vzbudil až na letišti. Teda abych byl přesnej: v Přístavu vzdušné dálkové přepravy cechovní královské společnosti v Nizozemí. Tenhle honosnej název, vyvedený v pěkných, kudrlinkových kovových písmenech nad vstupní bránou, byl v ostrým kontrastu k neposekaný trávě, co měla představovat přístavní plochy a spíš připomínala pastviny, a k předimenzovanýmu poli, které zel prázdně.

notou až na pár ohnivejch korábů úplně na konci. Ten, na kterej jsem měl letenku já, byl až v rohu a mířil do Istanbulu. Oficiálně ohnivej koráb, ale v podstatě jen z prken stlučeněj vor. Co na něm bylo nevorový, byla vyvýšená zadní plošina, křídla na stranách a lněnej baldachýn, kterej měl chránit nás, pasažéry, před výkyvy počasí, ale možná plnil i jinou funkci, protože nevisel jen nad našima hlavama, ale pruhy lněný látky padaly i po stranách dolů a zakrývaly tak většinu výhledu. A kromě tohohle tu samozřejmě bylo to, co nesmělo chybět u žádnýho ohnivýho plavidla: sudy s benzínem, na křídlech, na zádi a na přídi.

Brzy odpoledne zapálili pomocníci první sudy. To už jsem seděl uvnitř s dalšíma cestujícíma. Na ploše lněnejch stěn bylo vidět světlo plápolajících plamenů. Kormidelník stál na vyvýšený zadní plošině. Ohně spolklý září slunce, aspoň to tak z mýho místa vypadalo. A vor se odlepil od země.

Některý pasažéři vykřikli nadšením. Ohnivý plavidlo. Pořád to ještě byla novinka. Ale já už letěl několikrát a fascinace ustoupila nudě. Až do novýho objevu.

Tenhle přišel po jednom obzvlášť komickym období. Lidi se nejdřív snažili lítat v koších, uvázaných na velkejch horkovzdušnejch balónech. V Británii vznikla dokonce společnost, která měla balónovou dopravu využívat ke komerčním účelům. SkyLimit Enterprise. Ale copak se může nějakej serózní byznysmen nacpat do takovýho koše a doufat, že zákazník, kterej ho v tomhle uvidí, s ním uzavře ještě nějakej obchod? Jen si to představte, manažér, co vyleze z proutěnýho koše, nad kterým visí balón jak nějakej velkej zduřelej penis, opráší si oblek a začne s vámi obchodovat. To jako vážně? Takže SkyLimit zkrachovala. Naštěstí.

Na její místo nastoupila novinka, s kterou přišel jeden selfmejdman, co si dobře prostudoval Aristotelovu Fyziku, Kategorie, De Caelo. Tohle všechno se sice má číst na univerzitě, ale tam asi nikdo nedává pozor, takže selfmejdman na to musel přijít sám. Jednak na to, co všichni vědí. To, že se vesmír skládá z pěti elementů: vzduchu, vody, ohně, země, éteru. A pak na to, co už v takovym povědomí není. Třeba to, že každej element má svý místo. Země tvoří kouli uprostřed vesmíru. Kolem týhle koule je plášť, kam patří voda a kterej by obaloval zemi dokonale, nebejt toho, že se občas země nahromadí na jednom místě a vzniknou ostrovy, jako byla Evropa. Vodu zas obaluje plášť vzduchu. A vzduch je obalenej ohněm. Nad ohněm začíná nebe, plný éteru. A teď to nejdůležitější: přirozenej pohyb elementů je jen projevem jejich touhy dostat se na svý místo. Proto pevná hmota padá na zem, voda na hmotu, vzduchový bubliny stoupaj nad vodu a oheň se dere vzduchem vzhůru. Samozřejmě, v naší neidealizovaný, post-aristotelský realitě sotva někdo najde čistou zem nebo čistej oheň. Všechno se mísí. Čistota už je dávno pryč, jak jsem zjistil i já s Geande. Kam směřujou nečistý věci? Záleží na poměru. Když rozehrějete vzduch, když mu přidáte oheň, začne stoupat a může vytáhnout nahoru i

takovej koš s několika pasažéry. Přidejte víc země a začne klesat. A tehdy si self-mejdman uvědomil - proč rozechřívát vzduch? Proč horkovzdušný balóny? Proč to dělat takhle komplikovaně? A zapálil ohně. Velký ohně. A jejich cíl, jejich nekonečná touha vystoupat nad vzdušnej plášť nadnesla jiný věci, například i dlouhej dřevěnej vor, i s patnácti pasažéry, jako jsme byli my.

A tak jsme letěli, hnáni touhou mohutných ohňů, který zastíňovaly samotný slunce. Zavřel jsem oči. A konečně jsem doopravdy usnul.

Vzbudil jsem se k večeru. Slunce už mezitím zapadlo, ale noc ještě nezačla. Odhadoval jsem, že, zatímco jsem spal, museli jsme opustit Nizozemí i deltu Rýna. Pod vorem teď nejspíš byl Schwarzwald.

Otevřel jsem batoh a vytáhl demižon. Ovanula mě vůně pálenky. Vyprošť o-vák, jak má bejt. K chlebu, kterej jsem vybalil hned nato, jsem našel tvrděj sýr. Někdy během mý večere jsme nejspíš opustili Wurttembersko a přeletěli do Bavor. A já rozlomil pečeť na dopise, kterej jsem dostal v kavárně pod věží od zástupce univerzity.

Vážený D.: detektive, agente ve službách Jeho královské milosti Filipa V., krále Španělska a Aragonie, velkovévody nizozemského atd. atd.

Kus jsem přiskočil, pak ještě a ještě větší a nakonec jsem to otočil na další stránku. Jakožto zaměstnanec krále jsem musel sloužit obecnímu blahu, takže královi, a úkoly, který jsem dostával, byly roztodivný. Vždycky jsem poznal už z první stránky dopisu, kdy se zadáním přišla univerzita. Prázdný kecy, který už normálně zabíraly padesát procent komunikace, tady zabíraly devadesát procent. Očima jsem klouzal po stránkách a snažil se v tý džungli slov najít nějakou informaci. A nakonec jsem ji našel: "... a dopis tedy váženého pana Thea z Rheinu zve, aby lidstvu pomohl, aby bezpráví a špatností zabránil, řečeno několika slovy: aby Sedmičkáře zničil."

Oddech jsem si. V Evropě řádili teroristi. Nebezpečný živli. Vrazi. Zloději. Kapsáři. Opilí mladíci někdy čmárali na zed'. No, a když se nic z toho nedělo, tak byli konečně nebezpečný Sedmičkáři. Ani tohle ovšem nebylo samosebou. Mohli děkovat Bohu za to, že je král prohlásil za vnitřního nepřítele. Nebýt toho, nezajímal by se o ně nikdo. Jejich krédem bylo: věřme v realitu! Bohužel pro ně, jejich realita se neshodovala s realitou řeckejch filozofů a scholastiků, co se učila na univerzitě, a tak to teda žádná realita nebyla, jen fámy, a my, tedy já, museli prostý lid před takovejma fámama bránit. Takhle nějak znělo to oficiální stanovisko, rozepsaný na deseti stránkách a sesumírovaný do jednoho odstavce. Co v něm chybělo, byla ovšem nejzásadnější informace. Proč Istanbul? Proč jsem měl chránit prostý lid před Sedmičkáři v Istanbulu? Copak Filipu V., králi Španělska a Aragonie atd. někdy záleželo na něčem jiným než na vlastních pozemcích?

Nejen, že jsem v dopise o tomhle nic nenašel, nenašel jsem v něm ani nic o tom, co mám dělat, až se do Istanbulu dostanu.

Nejistě jsem obrátil zpátky na první stránku. A tam to stálo. Pod všema těma titulama a dalšíma floskulema, co byly plný “;” a “:”. Stálo to tam překvapivě jasně. A já zved hlavu. A najednou jsem věděl, že je pozdě.

Protože stejně s mou zvednutou hlavou se zvedlo ještě něco. Tělo jednoho chlapíka. Opíral se o lavici. A už tu stál i další maník. A další. A mně před očima běžel text, kterej jsem si měl přečíst včera a kterej jsem nepřečet, takže jsem opilosti mohl děkovat za to, že... ale to je jedno. Prostě tam stálo, ať se připravím, že musím zneškodnit teroristy... teroristy, který nejsou v Istanbulu. Teroristy, co jsou celou dobu se mnou. Co se chystaj unýst ohnivej koráb, na kterej jsem dostal letenku.

Zatímco ten, kterej si stoupnul jako první, křičel, ať se nikdo nehejbe, další dva Sedmičkáři mizeli z hlavní paluby. Jeden ke kormidelníkovi, druhý na pravý křídlo k rozpálenému ohni. Pak jsme osaměli s tím naším. Stál tam. Samozřejmě ne jen tak. Měl vytaženou mušketu. Ale pasažérům to moc neimponovalo. Prostě tam seděli. Jeden chlapík dokonce vytáh svačinu: začal ukusovat chleba a uvařený tuřín. Nevypadalo to, že to dělá schválně. Že je to nějaký vzdor. Jedl klidně, slušně, jako by mu přišlo, že tohle je ten správný způsob, jak zneutralizovat situaci. Sedmičkář do něho nejdřív šťouchl hlavní, ale když to na jedlíka tuřínu nezabralo, poodstoupil, přimhouřil oči... a neudělal nic.

“Co to tam děláte?” zařval hned nato na mě, když jsem se taky začal hrabat v batohu.

“Co to děláš?” opravil se, protože snad pochopil, že rukojmím vykat nemusí.

“Taky hledám tuřín... něco zakousnout,” řekl jsem mu a pokračoval v prohledávání svého batohu. Samozřejmě, kdyby dával dřív pozor, věděl by, že už sem jedl. Ale já se to rozhodl risknout. Chlapík přistoupil o pár kroků blíž, ale pořád stál v uličce. Mířil na mě mušketou.

Narovnal jsem se.

“Taks ho konečně našel?”

“Tak jsem ho našel,” usmál jsem se.

Nevím, jak rychle mu došlo, že tuříny většinou nemívaj slonovinovou rukojeť, ani nemaj zahnutou čepel z damascénský oceli. Ale asi brzo, podle jeho výrazu ve tváři. Zbledl. Ustoupil o krok. A já si stoupnul.

Něco začal drmolit, ale já ho utnul a zeptal jsem se, jak se jmenuje. Zavrtěl hlavou. Ale jako by neovládal ani svoje tělo, rty prozradily, že je Jan. Neviděl jsem

tohle poprvý. Amatéri, co si myslejí, že k vraždě stačí mít zbraň a ke krádeži rychlý prsty a k podvodu příležitost. Ale tohle všechno jsou podružnosti. Žádný nůž v kapse z člověka zabijáka neudělá, zabijáka ze sebe udělá člověk sám. Usmál jsem se na něj.

“Tak poslouchej, Jane. Já jsem se včera moc nevyspal. Bolí mě hlava. Vypil jsem toho tolik, že kdybych na tebe dejchnul, tak se opiješ. Takže to nechci moc zdržovat. Polož mušketu, sedni si na prdel, tví kumpáni taky, já schovám šavli a budeme si kvít. Co říkáš?”

Připravoval jsem se k delšímu proslovu, ale k mému překvapení to vypadalo, že mu tohle bude stačit. On nad tím snad skutečně uvažoval! Možná to byl fakt týpek, co jen čekal na slušnou prosbu. Nikdy, nikdy ještě nebyl můj úkol takhle jednoduchý. Bohužel, v momentě, kdy jsem si už chtěl gratulovat k lehko vydělaným penězům, se mi za zády ozvalo:

“Co si myslíš, že děláš?”

Na schodech ke kormidelníkovým plošinám stál druhý terorista, v ruce taky mušketu. Tenhle nevypadal jako někdo, kdo bude na požádání panáčkovat. Jan něco začal vysvětlovat, i já zkusil něco říct, ale tím jsem tohle týpka jen naštvál.

“Co to jako má být? To tu máme jako rukojmí, který chtějí s náma diskutovat? Sednout. Na prdel. Než ti vodprásknu lulínka.”

Poslední slova samozřejmě patřily mně. Ale já si nesednul. Místo toho jsem v pravačce pevněji sevřel šavli, kdyby se věci začly hrnout směrem, odkud je žádná debata nevyloví. A zeptal jsem se ho, čím že mi to chce ptáka odprásknout. Poklepal na mušketu. Ušklíbl jsem se.

“A s ní chceš jako dělat co?”

Dal ruku na kohoutek.

“Ten kohoutek doufám nezmáčkneš,” řekl jsem. “Tak blbej snad nejseš. Mušketu sice máš, ale zbraň, opravdovou zbraň mám jen já. Vystřelíš... a co? Kolik má ta tvoje mušketa dostřel? Dva metry? Tři? A na kolik dokáže člověka zranit? Když budu až těsně u hlavně, tak mě škrábne?”

Díval se na mě a prst nespouštěl ze spouště.

“Proč myslíš, že vás nechali do korábu nalodit s mušketama? Proč asi? Protože si jich nevšimli? Anebo to třeba bylo proto, že mušketa je sice v seznamu zbraní, ale v seznamu zbraní ornamentálních? Co myslíš?”

“Co myslíš tím ornamentální?”

To se ozval Jan. Usoudil jsem, že mám dost kontroly nad situací, abych ho moh poučit. Otočil jsem se k němu.

“Ornamentální zbraň: taková, co splní svůj účel, když si ji zahákneš na skobu nad krbem. Terorizovat vzdušnej dopravní prostředek mušketama je asi stejně reálný jako k tomuhle účelu používat punčochy od Santa Klause.”

Čekal jsem všechno možný, jen ne to, co Jan udělal. Usmál se. Usmál se, jako by přesně na tuhle odpověď čekal. Jako bych mu právě pověděl povedenej vtip, kterej moc dobře zná, a tak se nesměje jemu, jen vzpomínce na to, jak kdysi bejval vtipnej. Zarazil jsem se. Ale ne, všechno bylo v pořádku a já měl pravdu. Zbraně, který drželi v ruce, byly skutečně k ničemu. Znal jsem tenhle typ mušket. Kdysi někdo spočítal, že by byla smrtelná jen tehdy, kdyby se ke každému výstřelu fa-sovalo půl kila střelnýho prachu. Vysvětlil jsem si Janův úsměv jako omyl, jako zmatenou reakci těla, který je v úzkých, stejně jako když mi jeho rty prozradily jméno, aniž by to chtěl. Dodal jsem:

“Udělal jste chybu. Takže je třeba začít tu chybu řešit. Dřív než bude pozdě. Strašně pozdě.”

“Co navrhuješ?” zeptal se Jan. Úsměv z jeho rtů přitom nezmizel. Ignoroval jsem to.

“Vzdejte se. Odložte muškety a já slibuju, že udělám totéž se šavlí. Nestane se vám nic horšího než to, že vás v Istanbulu předám zmocněncům.”

“A když ne?”

“Když ne, tak to bude jedna hodně ostrá čepel proti třem tyčkám, kterýma mě můžete leda tak št’ouchat. Vždyť vy přece nejste bojovníci. Nejste. No tak.”

Úsměv byl najednou pryč. Jan řekl:

“Máš pravdu. Nejsme bojovníci.”

“Tak vidiš.”

Chtěl jsem jít k němu, natáhl jsem dokonce ruku, abych mu vzal mušketu, ale on místo toho, aby mi vyšel vstříc, si přitáhl mušketu blíž k tělu. Něco bylo špatně. Ale co?

“Nejsme bojovníci,” zopakoval. “Ve všem ostatním se ale hrubě pleteš. Mluvíš o chybě. Ale já... já... nikdy bych takovouhle chybu neudělal.”

Stál ode mě ani ne metr. A já věděl, že dál už jim šanci dávat nemůžu. Je tenká linie mezi opatrností a zbabělostí a my tuhle linii právě překročili. Zved jsem šavli. Jan, jako by mě ani neviděl, jen kývl hlavou za mě, na muže s nabitou mušketou. Otočil jsem se. Střelec stál ode mě asi deset metrů. Skoro mi jich bylo líto.

“Blázni,” řekl jsem. “Tohle je váš konec, blázni.”

Víc jsem nestihl.

Ozval se výstřel. Hlučnej, jak má být. A pak: střela. Strhla mě v půli kroku a

já už nestál, najednou jsem klečel. Držel jsem se za břicho. Něco mě tam páliło. Když jsem zvedl pravačku, viděl jsem, jak mi košile červená. Jako by mi někdo pod ní rozmačkal feferonky, napadlo mě. Hned nato moje oči spolkla tma.

Když jsem se vzbudil, byla noc, ale někdo strhnul lněný přehozy a koráb ozařovaly ohně ze sudů.

“Je vzhůru,” ozvalo se vedle mě. Poznal jsem Janův hlas. “Jakpak se ti spalo, Theo?”

Znal moje jméno. To nevěstilo nic dobrého. Prošacovali mě. Našli dopis, s popisem mojí práce. Takže věděli všechno. Pokud teda vydrželi číst tak dlouho.

Zkusil jsem se narovnat, ale tělem mi projela bolest, jako by se mi do břicha zakous bernardýn a chrup mu zůstal trčet v ráně. Byl jsem přivázaný k židli. Další cestující se na mě dívali. Vystrašeně, přišlo mi.

“Jak je tohle možné?” řek jsem. “Blbá patrona z muškety a takhle mě zrichtovat?”

“Hustota vzduchu,” řekl ten, kterej po mně střílel. A dál už nic. Šklebil se.

Díval jsem se na ten blbej škleb.

“Co jako?”

A pak mi to došlo.

Hustota vzduchu. Řekové spočítali, že při zemi je vzduch desetkrát až dvacetkrát míň hustej než voda, ale i taková hustota bohatě stačí na to, aby si nikdo nikdy z pušky pořádně nevystřelil. Jenomže to je vzduch smísenej se zemí a s vodou, takže je těžkej, drží se dole. Vejš a vejš je čirej, lehčí. Hustota klesá. A my jsme byli vysoko. Musela tu být nízká hustota, tak nízká, že střelu najednou nic nebrzdilo, nebo aspoň ne dostatečně...

“Kilometr nad zemí je hustota vzduchu stokrát nižší než voda,” řekl Jan a přitom mi položil ruku na rameno, jako bych byl jeho nejpomalejší žák a on učitel, kterej nikdy se svými svěřenci neztrácel trpělivost. “Střílet tu není problém.”

Zeptal jsem se ho, jak to můžou vědět.

“To je jednoduchý,” odpověděl. “Spočítali jsme si to. Takovou moc nám dává moderní věda.”

“Počkej. Jste Sedmičkáři, že jo? Zajali mě... nás... Sedmičkáři?”

Přikývl.

“Takže když mluvíš o moderní vědě, tak máš na mysli učení vašeho zakladatele, žejo? Toho, co přišel s tím, že Země nestojí na místě? Že se otáčí?”

Znovu přikývl.

“To se mi ulevilo,” řekl jsem a pokusil jsem se o úsměv. “Jaks začal mluvit o poznacích a vědě... už jsem se lekl, že jsem se dostal do spárů někoho, kdo o tomhle něco ví.”

Ten, co po mně vystřelil, obrátil oči v sloup. Jan se ale jen usmál a poznamenal, že když se díval naposled, tak nevědomost přivodila zranění mně, ne jím.

“A když jsem se já díval naposled,” řekl jsem mu, “tak nevědomost přivodila upálení vašemu zakladateli, nikomu jinému.”

Pod nosem se mi najednou objevila pěst. Její majitel se napřahoval, užuž se mi ji chystal napálit, ale Jan ho na poslední chvíli zastavil. A tak mi jen trčela u obličeje, jak stupidní varování. Smrděla masem a hovnama. Tenhle člověk se s hygienou moc netrápil, evidentně používal stejné prsty k obírání kuřecích kostí i k vytírání řitě. Čichal jsem tuhle úžasnou směs a bylo mi blbě. V břiše se znovu ozvala bolest, na kterou jsem pro adrenalin na chvíli zapomněl. Díval jsem se na detail prstů na mužově pěsti, na dvě sedmičky, vyrytý mezi palcem a ukazováčkem a myslel na to, co jsem dávno věděl: že dvě sedmičky za sebou nejsou jen náhodně vybraný čísla. Byly symbolem celého hnutí. Odkazovaly k zakladatelovým iniciálám. Dvakrát sedmý místo v abecedě, počítáno od A. 7 7. Dvakrát g: G G.

“To seš hodnej, že se mi takhle pěkně snažíš vašeho zakladatele připomenout,” řekl jsem pěst' aři a sklonil jsem hlavu na stranu, jak nejdál od pěsti to jen šlo. “Ale já vím i bez tebe, jak se jmenoval. Velkej gá gá. Galileo Galilei.”

Pěst' ař teatrálně zatleskal a řekl: “Na ovčana dobrý.”

Jeho ruce byly pryč. Zase se dalo dejchat. Nabral jsem tolik vzduchu do plic, co to jen šlo, a pokračoval jsem: “Galileo Galilei, kterej byl předvolanej před tribunál, aby svoje učení vysvětlil. Tohle je ta vaše moderní věda. Stavíte svoje znalosti na učení muže, kterej nebyl prohlášený za blázna jedním nebo dvěma profesory, ale celou radou. Radou, která ho mimochodem původně žádala jen o vysvětlení detailů svého učení. Víte vůbec, že Galileo Galilei nedokázal ze svého učení obhájit nic? Ani základní teze, natož detaily? Že dostal tak zabrat, až se sám odevzdal rozhodnutí rady?”

Muž s mušketou se zasmál a prohlásil, že takhle lehko pod kůži se jim nedostanu, ale Jan se chytil. Zeptal se mě, jestli jsem na tom tribunále byl. Zavrtěl jsem hlavou, ale hned jsem dodal:

“Ne, ale slyšel jsem o něm dost. Z první ruky.”

Nelhal jsem, aspoň ne úplně. Jako agent jsem dostával úkoly z univerzity a od univerzitních profesorů jsem na oplátku slyšel zevrubný shrnutí Galileova tribunálu. I ti nejopatrnější řekli celkem jasně, že to byla tragédie. A nejen to. Přidali

i několik jasnejch Galileovejch omylů, takže jsem si ani nemusel vymyšlet, stačilo jen si vzpomenout a mluvit. A já mluvit potřeboval. Byl jsem na tom špatně. Sedmičkářům něco vyšlo. Ať už šťastnou náhodou nebo skutečnými výpočty objevili skulinu v bezpečnosti dopravy, o který nikdo neměl tušení. To mě teď netrápilo. Horší bylo, že jsem byl svázaný, v břiše jsem měl zavrtanou kulku, která tam způsobila bůhvíjakej bordel, hlídali mě tři muži, z nichž jeden mě považoval za boxovací pytel, a další cestující byli turisté nebo byznysmeni, neschopný akce. Žádnou jinou možnost jsem neměl než se z této situace vykecat. Což popravdě bylo míň riskantní, než by někdo neznalej moh tušit. Jestli se Sedmičkáři v něčem lišili od opravdovejch teroristů, tak v tom, že milovali kecání. Zvlášť když to bylo kecání o jejich zakladateli. Tohle muselo bejt pro ně asi tak lákavý, jako by pro svědky Jehovovy byla diskuze s němým teologem.

Narovnal jsem se na židli. V břiše se znovu ozvala bolest, tentokrát tak ostrá, až jsem musel zatnout zuby. Ale já mluvil bolest nebolest.

“Hned zkraje tu byl problém s otáčením. Vám nepřijde zvláštní, že se má podle vašeho gá gá Země otáčet a nikdo z nás by nic necítil? Fakt vám to nepřijde divný?”
Mlčeli. “Von ten váš zakladatel asi nikdy nebyl na tancovačce, co? Já jo, a řeknu vám, po pár tancích už mi šla hlava kolem. Jednou jsem i zvracel, i když nemůžu říct, že za to tehdy nemohlo to pivo. Na Zemi se ovšem podle vašeho zakladatele točím celej život a ještě nikdy se mi z toho hlava nezatočila. A nejen mně. Nikomu z nás. Takovýhle teorii fakt věříte a nazýváte ji moderní vědou?”

“Tohle je špatná argumentace,” zareagoval Jan. “Na otáčení jsme si mohli zvyknout. Už ho ani necítíme.”

“Jak bysme si mohli zvyknout na neustálý pohyb?”

“Ty víš, kam teď letíme?” kontroval otázkou.

Zeptal jsem se ho, jak bych to mohl vědět, když naposled, co jsem se díval, tak loď unesli oni, ne já.

“Stačí směr.”

Zved jsem hlavu. Napravo od nás couval první sférou měsíc. Za ním se pomalu po oblouze posouval Merkur, dál Venuše. Nalevo, nízko nad obzorem svítila jasná hvězda, ta ze vzdálený sféry, ta, která námořníkům a poutníkům vždycky udávala půlnoční směr.

“Východ,” řekl jsem. “Letíme k východu.”

Jan se opět usmál, tak, jako když jsem ho přesvědčoval o bezvýznamnosti mušket.

“Jihovýchod,” opravil jsem se.

Jan se nepřestával usmívat: “Vidiš, tebe samotného tělo mate. Řešíš, jestli letíme na polední stranu, na východní. A ani sis od probuzení nevším, že celou dobu stoupáme.”

Věnoval jsem mu jen krátkej pohled, jen aby bylo vidět, že jsem jeho slova zaregistroval. Ale víc než abych je vnímal jsem se už soustředil na další verbální atak.

“Dobře. Tohle taky nebyl ten hlavní problém. Problém, spíš teda problémy, byly jinde. Staří Řekové přece přišli na to, že věčnej kruhovej pohyb je vyhrazenej jen vesmírnejm tělesům. Těm, co se pohybují v éteru. Z toho ovšem plyne, že podle vás, Sedmičkářů, by měla být otáčející se Země taky v éteru. Vzduch, voda, oheň, nic takovýho by tu nemělo existovat, jen éter. Bud’to se tedy mýlili staří Řekové, anebo váš zakladatel zrušil existenci všeho, co kolem nás vidíme.”

Jan namítl, že jejich zakladatel samozřejmě nepracoval s aristotelskýma kategoriema, takže je taková kritika nesmyslná.

“Když se dům zbortí, nemůžeš z toho vinit nábytek a skříně. Teorie našeho zakladatele je v pořádku. Aristotelské kategorie ne.”

“Jestli je v pořádku, tak mi vysvětlíte tohle.”

Tohle byl můj okamžik. Moment, ke kterému všechno moje kecání směřovalo. Poprosil jsem jednoho z mužů, aby mi z krku sundal náhrdelník. Neudělal nic, ale já věděl, že jim to nedá. A nedalo. Místo něho mi pomohl Jan. A jak byl v tom, přidal jsem hned další žádost: ať mi uvolní pravou ruku z provazů. Muž s mušketou ho chtěl zastavit, ale Jan ho odmávl.

“Jsme tu na něj tři, co se může stát?”

“Právě, co se může stát? Nemám šanci.”

“Nemá.”

A protože Jan měl v týhle skupince evidentně dost výsadní postavení, poslechli ho.

Tehdy jsem ještě nic neudělal. Jen jsem vzal náhrdelník, v jehož medailonku se skrývala mědorytina Geande, vzal jsem teda tenhle náhrdelník a zavěsil jsem si ho na poslední kotník ukazováčku. Potom jsem náhrdelník roztočil. Ne nijak rychle, ale i tak, v momentě, kdy jsem ho vyhákl, ho odstředivá síla vytrhla a odhodila ho až k Janovým nohám. Ten ho zvedl z podlahy a prohlížel si ho, jako by čekal, že se z něho vyklube nějaká tajná zpráva, ale to už jsem mluvil:

“Kdyby se Země točila, dopadli bysme jak tenhle náhrdelník, když ho nic nedrží. Protože nás taky nic nedrží. Uletěli bysme. Uletěli bysme do sfér. Jenomže místo toho jsme tady, na Zemi. Neputujeme volně vesmírem. Tak kde je ta vaše

realističnost?”

Ted’ teprve Jan pochopil, o co v téhle demonstraci šlo. Zavrtěl hlavou, trochu smutně, jako by nechtěl věřit tomu, že mě kvůli tomuhle rozvazoval.

“Tak tohle je ono?” říkal. “Tohle má být ten důkaz, který měl zničit zakladatele našeho učení? Který měl vést až k finálnímu verdiktu?”

Nic jsem neříkal.

“Tak teda poslouchej. Realističnost není v rozporu s tím, cos předvedl. Na cos zapomněl, ty i celý slavný univerzitní tribunál, je, že není jen jedna síla, odstředivá. Síly jsou dvě. Jedna, odstředivá. Druhá, gravitační. Ta druhá působí jen velmi slabě v tvé demonstraci, protože ani prst ani náhrdelník nemají dostatečnou váhu. Ale jak rozdílné je to s váhou Země! Díky téhle síle se neodlepíme. Zůstáváme tady.”

Tohle jsem čekal. Okamžitě jsem reagoval:

“Tomuhle opravdu věříš? Tomuhle věříte? Tobě dává smysl vymyšlení dvou abstraktních, nehmatatelných, neskutečných “síla”? Opravdu? Jsi ochoten vymýšlet něco, co není slyšet, vidět, cítit, jen abys zachránil bláznivý učení vašeho zakladatele?”

Jan pokrčil rameny a řekl, že nejde o nic jiného než o popis reality.

“Tohle nemá cenu,” přidal se druhý muž, ten, kterej na mě, nebylo to tak dávno, úspěšně vystřelil. “Nezdržuj se s ním, Jane. Ovcí poznáš po hlasu. Bečí strachy, když ji někdo předloží PRAVDU.”

A slovo “pravdu” řekl skutečně přesně takhle, prostě tak, jako by ho vyt’ukal kapitálkama.

Ale to už mi byla jejich debata ukradená. Dostal jsem je tam, kde jsem je chtěl mít. Jejich pozornost polevila. A já stál, volnej, nehlídanej. S rozvázanou pravou rukou. A pak už jsem nestál. Zaútočil jsem.

Rád bych ted’ tvrdil, že to byl útok vostrej jak drápy lidožravýho tygra, ale to bych trochu kecal. Bylo mi blbě. Neměl jsem šavli. V plánu jsem měl někoho praštit židlí, s kterou jsem byl pořád ještě nerozlučně spojenej skrz levou ruku. Jenomže jakmile jsem židli nadzved jen píd’ nad zem, ozvala se zase ta blbá rána v břichu. To jsem ještě překous. Rozmách jsem se a napral to židlí do jednoho z nich, ale byl rychlejší jen já, napůl uhnul a zásah odneslo jen jeho levý rameno. Ani ho to nesložilo. Když jsem se rozmachoval podruhý, už mě držel pan střelec. Trhli mnou, pak mě vláčeli po podlaze. Uličkou mezi sedačkama. Na kormidelníkovu plošinu. Až úplně na kraj. Úplně, úplně na kraj. Někdo mě chytil za ramena.

“Je to magor.”

“Blázen. Opravdovej blázen.”

Drželi mě nad krajem korábu.

Viděl jsem Zemi. Byla hluboko pod náma, možná pět kilometrů, možná víc. Tmavá, noční Země. V horách svítily města zapomenutých luceren, stavení probouzejících se do budoucího dne. Na východě svítalo. Slunce ještě nebylo vidět, ale jeho paprsky už ze tmy vykrojovaly zemský povrch. Nebyla to rovná čára. Křivila se. Pythagoras i Aristoteles měli pravdu: dole pod náma trčela ohromná koule. Země, se všim, horama, řekama, zvířatama, lidma. A tomu všemu jsme byli naprosto lhostejní, tomu všemu jsem byl naprosto lhostejnej já i můj druhý nepodařený útok.

“Shodíme ho a bude pokoj.”

Srdce mi bušilo. Bylo mi blbě. A najednou jsem zvracel.

“Doprdele!”

Natrávený kusy sýra a chleba, smíchaný se žaludečnickými št'ávama, se roztahovaly do provazců a padaly k Zemi. A já je měl následovat.

“Do hajzlu, jestli mi zašpinil košili!”

Rukávem jsem si utřel tvář.

“Tak ted’!”

“Ne. Počkejte.”

To promluvil Jan. A nezůstal jen u tohohle.

“Když jsme unesli koráb, proč jsme to dělali? No proč?”

Ticho.

“Přece proto, abychom dokázali, že máme pravdu!”

Zase ticho.

“O co silnější bude náš důkaz, když přesvědčíme i naprosté skeptiky? Jen si představte, jaká posila to bude, když i agent veličenstva přijme naši teorii jako jediné správnou. Když uzná, že Sedmičkáři... že Galileo...”

Ticho. Cítil jsem pohyb. Pode mnou najednou nebylo prázdno, vybízející k pádu. Byl jsem znovu na palubě lodi.

“Nechme ho žít. Co zmůže proti nám? Nic. Vždyť jste to sami viděli. Jeho první útok. Jeho druhý útok. Vždyť je to víc a víc směšný. Ale když se vrátí jako jeden z nás, jako opravdový, přesvědčený Sedmičkář...”

Točila se mi hlava. Zavřel jsem oči.

“Ale vy mě nikdy nepřesvědčíte,” řekl jsem. “Copak to nechápete? Nikdy. Nikdy nikoho, kdo má aspoň trochu rozumu, nepřesvědčíte o té fantasmagorii, ani

kdybyste...”

Zarazil jsem se. Otevřel jsem oči.

“Co vlastně chcete dělat?” zeptal jsem se.

Byla to první poctivá otázka z mé strany. Ale ještě dřív, než něco řekli, mi to došlo. Vždyť už mi odpověděli. Už dávno. A já nedával pozor.

Stoupali jsme.

“Panebože. Já vím, co chcete dělat.”

Jan se zase usmíval.

“Proboha, nedělejte to. Nechte toho.”

“Čeho máme nechat?”

“Letíme nahoru. Chcete se dostat do éteru. Do nebeskejších sfér. Nedělejte to.”

“Proč ne?”

Díval jsem se na Jana. Na jeho společníka. A najednou jsem věděl, že jsem to prohrál. Zvoral jsem první šanci, kdy jsem je moh zneškodnit. Zvoral jsem i druhou. A dvě šance byly o dvě víc, než by někdo s normální dávkou štěstí dostal. Prohlížel jsem si Sedmičkáře, ty blbý, neschopný Sedmičkáře, prohlížel jsem si je z podlahy, pěkně zespoda, tak, jak to patří tomu, kdo prohrál.

“Zabijte mě. Radši mě zabijte, ale vraťte se s korábem. Přestaňte stoupat. Nedělejte to. Copak to nechápete? Nikdo to nepřežije, pokud se budete chtít dostat do nebeskejších sfér.”

“Ale my se nechceme dostat do žádných sfér,” řekl Jan. “Koneckonců, nebeské sféry neexistují. Chceme se dostat jen tak vysoko, aby bylo vidět, že se Země otáčí. Letíme do vesmíru.”

Naše stoupaní trvalo několik hodin.

Bylo poledne a Slunce nám stálo nad hlavama, několikanásobně větší, než jak vypadalo ze Země. Mohli jsme být na půli cesty k němu.

Nevěděl jsem, jak daleko je první, Měsíční sféra. Věděl jsem, že setkání s ní bychom nepřežili, ale co přesně by se stalo, to jsem netušil. Ale na tom nezáleželo: nikdy jsme se nemohli s éterem setkat. Čekala nás jiná smrt.

Seděl jsem znovu na plošině pro cestující, ale stranou od nich, na úplném konci. Od té doby, co mi Sedmičkáři nabídli pěkný výhled na Zem pod kormidelníkovou plošinou, se o mě valně nestarali. Jako by pochopili, že jsem vyřízený. Že jsem to sám vzdal. Ani za pořádný hlídání jsem jim už nestál. Střídali se u mě po jednom, zbylí dva buď to řídili loď, nebo přikládali pod kotli, nebo otravovali manažery a

turisty.

Ted' tu u mě byl pěst' ať Hijs. Tupě civěl a utíral si pot z čela. Jak jsme se blížili ke Slunci, horko bylo horší a horší.

“Pořád to není vidět, potřebujeme výš!” křičel přes hlavy pasažérů na Hijse Sedmičkář, kterej po mně střílel.

Hijs něco zamručel a sám se šel podívat ke kraji paluby. Ale Země k jeho zklamání stála. Netočila se. Když jsem se ho zeptal, jak to vypadá, jen mi odsekl, že se potřebujou dostat ještě vejš. Nepřestávali se utěšovat touhle možností.

“Potřebujeme výš! Výš!”

Měsíční sférou plula kometa. A i když ze Země vypadaj jen jako padající hvězdy, ted' to byla velká, lesklá koule, pomalu se kutálející vytýčenou dráhou. Zato Země nebyla nic víc než bílej balón, co na podzim zavěšujou lidi večer na zahradách. A dál se zmenšovala.

Ale já věděl, že to už nebude trvat dlouho a zmenšovat se přestane. Blížili jsme se.

Moje plíce polykaly horkej vzduch. A pod nima, jako by to nestačilo, mě nepřestávala pálit rána po střele. Zakrvácená košile byla přilepená na břichu, jako by někdo použil klíh. Každěj nádech byl horší a horší.

A pak se to stalo.

Zničehonic sebou lod' šklubla. Stáli jsme.

Hijs se otočil od kraje paluby ke mně, jako bych v tomhle moh mít prsty. Potom zařval směrem k pravýmu křídlu:

“Jane, stojíme!” Jako by to nebylo jasný všem. “Co to má znamenat?”

Tehdy ještě nikdo nepropadal panice, ani Hijs ne. Cestující tiše seděli. Hijs se mračil a říkal, že tomu nerozumí, ale nervózní nevypadal. Jan rozhodl, že zapálěj poslední rezervní zásoby benzínu. Slunce žhnulo. Vedro bylo k zalknutí. Na křídlech se v kotlích prohýbaly jazyky plamenů, za chvíli zdvojnásobený v intenzitě. Ale ani tehdy jsme se nepohnuli. Hijsovi kapal pot z čela. Došel ke mně a rozhlížel se, nejistý, co dál. Nevěděl, co se stalo. Co se děje. Ale já ano.

Když přišla první společnost s ohnivejma letama, málem zkrachovala, aniž by přepravila jedinýho pasažéra. Ne pro nezám, ale kvůli strachu. Trvalo to hodnou chvíli přesvědčování, že je žár plamenů u lodí hlídanej a že lodě nikdy neopustěj vzdušnou sféru. Pak se rozjel byznys, ale ten strach, strach z nepoznanejch výšek, v některejch lidech zůstal. Pamatoval jsem si ho. Pramenil z jednoho dávnýho mýtu o otci a synovi, který byli uvězněný šíleným králem na Krétě. Po moři nemohli utýct, protože král hlídal všechny lodě. Ale otec přece jen cestu na svobodu našel.

Vyrobil pro sebe a pro syna křídla z vosku a naučil syna létat. Před samotným útekem syna varoval, aby neletěl příliš nízko, protože pěna vln by mohla rozpustit křídla, ani příliš vysoko, protože by ho mohl roztavit žár plamenů. Ale syn na otce nedbal. Křídla tloukl a tloukl vzduch, v nadšení ze svobody. Až vstoupil do míst, kde končí vzduch a začíná čtvrtý element, oheň. Tam to bylo, kde jeho křídla vzplanula. A po nich vzplanul on. Uhořel, na místě, bez pohybu, mezi Měsícem a Zemí.

Protože čtvrtý element našeho bytí, oheň, nepatří do vesmírných sfér. Visí mezi éterem a vzduchem, pod první nebeskou, Měsíční sférou. V ohnivý sféře, právě tam, kam směřují všechny pozemské plameny.

Stáli jsme, protože jsme dosáhli kraje ohnivý sféry. Ohně neměly kam dál směřovat. Nic z toho samozřejmě Sedmičkářům nedocházelo, protože nic takového jim jejich fyzika nedokázala vysvětlit. Ale jak je to možný? moh by se teď někdo podívat. Jak mohla existovat ohnivá sféra bez plamenů? A na to bych mu kontroval jinou otázkou: jak je možný, že ohnivá sféra obaluje vzduch, a my přesto ze země nevidíme na obloze plameny?

Je to tím, že ohně v ohnivý sféře jsou jen možnost, ne přítomnost. Oheň, narozdíl od vody, vzduchu, éteru a země, neexistuje sám o sobě, ale cizopasí na ostatních. Oheň není nikdy čistej. Existuje v potencialitě. Čeká na příležitost. Čeká, až se ohnivá sféra setká s materií, která může vzplát. Jako když zbloudilá kometa sjede z nebeských sfér a zavadí o ohnivý plášť a z ní vytryskne tak mohutný plamen, až je to vidět i na zemi. My teď byli taková zbloudilá hvězda. A možnost se změnila ve skutečnost.

Na západě se najednou vynořila hladká koule měsíce. Koulela se směrem k nám, ozářená odpoledním Sluncem. Trvalo to možná několik minut. Pak zničehonic, bez varování, vzplanula naše loď.

Uprostřed korábu vyprskl oheň. Byl velkej. Ne, to není přesný. Byl ohromnej. Jeho zář spolkla světlo Měsíce, Slunce i hvězd. Pohltla dokonce i záři benzínových kádí.

A loď zachvátila panika.

Cestující utíkali z plošiny. Někteří se začli šplhat na křídla, co nejdál od plamene, kterej se zakusoval do dřeva uprostřed voru. Híjs se držel u mě, něco na mě řval, až pozdějc mi došlo, že to bylo, abych se nehejbal. Nato se rozeběhnul, ale udělal jen pár kroků, než přímo na něm vytryskl nověj plamen. Možná řval, ale nebylo to slyšet. Motal se. Pak si klekl. Víc jsem neviděl. Najednou mi o hlavu pleskla podlaha. Ležel jsem na boku. Lapal jsem po dechu, ale marně. Vzduch byl horkej. Ani do plic mi nesestoupil. Pár metrů ode mě se na podlahu svezlo mrtvý, spálený, Híjsovo tělo, ještě stále obalený v plamenech. A potom, potom vyšleh no-

vej plamen, přímo u mě, a já si uvědomil, že hoří židle, ke který jsem přivázanej. A hořely taky moje pouta.

Roztrh jsem je. Vydrápal jsem se do sedu. U nohou mi ležela Hijsova mušketa. Ale ani jsem ji nebral do ruky. Co dál, jsem nevěděl. Nebylo kam utýct. Nebylo jak se zachránit. Díval jsem se na skupinu cestujících, kteří se tlačili na pravým křídle před postupujícím ohněm. Někdo skočil dolů, ale jeho let trval jen pár vteřin. Pak si ho našla možnost ohně. Vyšlehl plamenem a oheň ho připíchl na místo, jako by to byl brouk. Dál už nepadal, plameny ho držely u ohnivý sféry. Uhořel tam, bez pohybu. Viděli to, všichni to viděli, ale nepřestávali se tláčit na kraji pravýho křídla, protože co jim zbývalo? Plameny postupovaly. Požíraly loď.

Pak jsem si uvědomil, že jen pár metrů ode mě sedí Jan, ne jako ostatní na křídle, ale tady, se mnou, na palubě lodi. Díval se do ohňů. Něco mumlal. Vypadal mimo. V transu. Na hašiši. Stoupl jsem si a šel k němu.

Mluvil k ohni a já mu nerozuměl ani, když jsem stál u něho. Ne že by byl všude takový hluk. Když si na tu dobu vzpomenu, spíš mi přijde, že bylo ticho. Jako by oheň nepolykal jen materiál, ale i zvuky. Musel jsem si k Janovi kleknout a přiložit mu ucho až ke tváři. Možná až ke rtům. Teprve pak jsem to zaslechl.

“A přece se točí. A přece se točí.”

Opakoval to jako mantru. Podíval jsem se mu do očí. Zrcadlily se v nich plameny.

“Netočí, Jane. Žijeme v jinym světě.”

“Ale v jakym? Co je to za svět?”

“V tom, v kterym má každá věc svý místo.”

To byl ten moment, kdy se ozval praskot. Pak... křupnutí. Oheň rozlomil koráb na dvě půlky.

“Panebože!”

Kotle s ohni se převrhly, podlaha se převrátila a najednou byla stěnou. Jen tak tak jsem se chytil okraje voru. Levou rukou jsem hmátl do prázdna. Po prstech mi přejela látka košile. Chytil jsem ji. Držel jsem Jana. Viseli jsem nad prázdňem, na kraji ohnivý sféry, nad Zemí, která byla desítky kilometrů pod náma. A dolů padaly kusy voru, kotle, lidi. Některý si oheň našel, některý mu unikli a řítili se dolu vzdušnou sférou, směrem k tvrdýmu setkání s planetou Zemí.

Potom se ozvalo nový praskání a ta část korábu, za kterou jsem se držel já, se odlomila. Žádný plameny už nás teď nedržely. Žádný plameny si nás nenašly. A já i Jan jsme s tou malou plackou dřeva začli padat, zatímco nad náma posledním mohutným plamenem vzplály poslední zbytky korábu.

Bylo poledne. Měšťani v Amsterdamu teď jistě zasedli k svým stolům, zatímco my jsme se řítili dolů, tam, kam jsme patřili, tam, kam patřila všechna hmota. Vyškrábal jsem se na hranu voru. Pak jsem pomohl Janovi. Byli jsme namáčkli na prkna. Svírali jsme je kolenama, nohama, rukama. Jan myslel nejspíš na fiasko Sedmičkářů. Já na Geande. Na to, že nám to nevyšlo. A že nám to už nikdy nevyjde. Nikdy ji neuvidím. Slunce bylo menší a menší. Země se přibližovala. Tohle byl můj poslední pád.

Když byla Země tak blízko, že jsem rozeznával vesnice, domy, i cesty, uvědomil jsem si, že na voru ještě něco je. Za špičku prkna se kejval na popruhu batoh. Můj batoh. S dopisem, jídlem, pitím, šavlí a... A mně poprvý napadlo, že to možná přežijeme. Až doted' bylo všechno špatně. Byl čas to napravit.

Natáh jsem se po batohu. Demižon, kterej sem s sebou vzal, tam díkybohu pořád byl. Otevřel jsem ho. Vůně pálenky. Ale já se nechystal naposled se opít. Polil jsem prkna. Potom i sebe: kalhoty, vestu, vlasy.

“Co to děláš?” křičel Jan.

Obrátil jsem se k němu.

“Přežívám.”

“Smrtelná abstinence?”

“Ne, ty to nechápeš...”

“Tohle je ten nejtěžší příklad alkoholismu, co znám.”

“Ne, Jane, tohle je pokus o záchranu. Poslouchej mě, já tě teď potřebuju. Tvoji pomoc. Ty muškety měly doutnákový zámky, žejo?”

Žádnou odpověď jsem neslyšel, což jsem bral jako souhlas.

“Museli jste je zapalovat. Žes je zapaloval?”

Zase ticho.

“Jane. A teď to nejdůležitější. Máš ještě křesadlo?”

Ticho. Dlouhý ticho. A potom se něco zalesklo v Janově ruce. Rozuměl mi. A podával mi ho.

Země už nemohla být pod náma dál než kilometr. A já zapálil vor. Těžký to nebylo. Alkohol chytl hned. A od žáru začly hořet prkna.

Pořád jsme padali.

“To má bejt jako co?” začal se smát Jan. “Oheň nás má zachránit? Na to je příliš malej. A je příliš pozdě!”

Bylo už vidět řeku, do který jsme se řítili. Tady dole byl hustší vzduch, ale na přežití ne dost hustej. A tak jsem zapálil batoh.

Pořád jsme padali.

“Tohle nám má jako pomoci?”

A tak jsem přiložil křesadlo ke svým kalhotám a zapálil jsem sám sebe.

Náraz do vody byl tak tvrděj, až mi to vyrazilo dech. Ale oheň nás přesto zbrzdil. Jeho touha vrátit se zpátky. Tam nahoru, pod Měsíční sféru.

Oblečení mi shořelo. Měl jsem popáleniny. Ale voda zastavila oheň dřív, než mě moh zabít.

Vyplaval jsem na břeh. Byl jsem nahej. Ne teda úplně. Bůhvíproč se mě držela pravá nohavice, která neshořela úplně. Ale ty nejpodstatnější části byly odkrytý.

“No to teda bylo!” zaslech jsem vedle sebe.

Na břeh se drápal Jan.

“Ty se nehejbej!” zařval jsem na něj. “Nemysli si, že mi po tom všem zmizíš.”

Rozeběhl se, možná v naději, že se ho budu stydět pronásledovat. Ale stud byl to poslední, na co jsem myslel. Zvorál jsem misi. Kvůli mně pochcípalo v ohnivý sféře víc jak deset turistů, byznysmenů a kdovíčeho ještě. Jan byl to jediný, co mě mohlo zachránit od vyhazovu, pokud ne něčeho horšího. Doběh jsem ho pár krocích a strh jsem ho na zem. Bránil se, ale ne moc dlouho. Za chvíli jsem mu seděl obkročmo na břiše, a jeho ruce byly chycený pod mýma.

Tehdy jsem si všimnul, že k nám po břehu jdou tři sedláci. Moje nahota je zarazila, ale ne natolik, aby nedošli až k nám. První, co je zajímalo, bylo, jestli jsem z protestanský sekty. Mluvili německy. Zavrtěl jsem hlavou. Uklidnilo je to. Jako by teď už to, že na Janově hrudníku ležel muj unaveněj, scvrklej penis, a že se mu do břicha zarejvaly moje půlky, jako by to už nebylo nijak zarážející. Zeptal jsem se jich, jestli se u nich můžu oblíct a dostat najíst a napít. Slíbil jsem platit. Nevěřili mi. Nedivil jsem se jim. Taky bych mi nevěřil. Zeptal jsem se, kde jsme. Ukázali na skálu za řekou a řekli jméno, který neznělo ani trochu povědomě. Pak další a další. Chytil jsem se až u jména města, který bylo několik kilometrů po proudu. Praha. A mně došlo, proč je moje nahota nezarázela. Praha. Čechy. Džungle. Konec civilizace.

Byl jsem v zasným provinčnim českým knížectví.